

עבאס

ת"פ 8740-03-20

המאשימה

נגד

הנאשם

גזר דין

1. ביום 14.12.2021 הורשע הנאשם על פי הודאתו בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום המתוקן, דהיינו העסקת

שמונה עשר עובדים זרים, ללא היתר כדן בניגוד לסעיפים 2(א)(1) ו-2(א)(2) לחוק עובדים זרים,

התשנ"א-1991 (להלן: **החוק**) ומבלי שהסדיר עבורם ביטוח רפואי בניגוד לסעיף 2(ב)(3) לחוק.

טענות הצדדים

2. **המאשימה** טענה כי הנאשם הודה בעובדות כתב האישום המתוקן המייחס לו העסקה של שמונה עשר

עובדים זרים ללא היתר בעת ביצוע עבודות חקלאות ומבלי שהסדיר עבורם ביטוח רפואי כנדרש. בחוק נקבע

קנס מקסימאלי בסכום של 116,800 ₪ ביחס לעבירה של העסקה שלא כדין וללא הסדרת ביטוח רפואי עבור

כל אחד מהעובדים. ביחס לעבירה של העסקה שלא כדין נקבעה בחוק ענישת מינימום של כפל הקנס המנהלי,

קר - 10,000 ₪ לעובד.

המדובר באירוע אחד והענישה בגין אי הסדרת ביטוח רפואי תהיה חופפת לקנס בגין העסקה ללא היתר. המאשימה

הסכימה שלא לבקש להשית על הנאשם קנס העולה על כפל הקנס המנהלי עבור כל אחד מהעובדים, קרי -

180,000 ₪ עקב נסיבותיו האישיות של הנאשם, הודאתו בביצוע העבירות בהזדמנות הראשונה, באחריות שגילה

ובחיסכון זמן שיפוטי יקר. ככל שהנאשם יבקש לפרוס את הקנס למספר תשלומים המאשימה את ההחלטה

לשיקול דעת בית הדין.

כמו כן ביקשה המאשימה שהנאשם יתחייב להימנע מביצוע העבירות שבהם הורשע למשך שלוש שנים מיום מתן גזר

הדין.

3. הנאשם טען כי יש להשית עליו קנס מינימאלי בגין ביצוע העבירות. הוא עוסק בחקלאות, נשוי ומפרנס

.3

ארבעה ילדים. אשתי אינה עובדת וילדתו נולדה עם סיבוכים בכליות וזקוקה לטיפולים רפואיים. לנאשם יש בעיות כלכליות והוא היה פושט רגל בשל חובות של כמיליון ₪. לאחר הליך ארוך הוא קיבל צו הפטר והוסרו כל המגבלות שהוחלו עליו. לנאשם אין עבר פלילי ועצם הרשעתו בפלילים מהווה עונש חמור, שיכול לפגוע באפשרותו להתקשר בעתיד עם גופים המאשרים העסקת עובדים זרים בהיתר. הנאשם שיתף פעולה גם במהלך החקירה של המאשימה, המציא תלושי שכר עבור שמונה עובדים, שילם לכל העובדים את שכרם וזכויותיהם לא נפגעו. כמו כן, יש להביא בחשבון את העובדה שהעובדים הועסקו תקופות קצרות שנעות בין שבועיים לארבעה חודשים. לא הוגשו כתבי אישום נגד המעסיקים בפועל של העובדים. הנאשם אינו מעסיק עובדים זרים מאז הביקורת, הוא הודה בהזדמנות הראשונה, הביע חרטה על מעשיו וחסך זמן שיפוטי יקר. בנסיבות אלה, יש לסטות מגובה כפל הקנס המנהלי. עוד התבקש בית הדין לפרוס את הקנס לסכום שלא יעלה על 2,000 ₪ לחודש.

4. המאשימה הוסיפה כי בעת גזירת עונשו של הנאשם אין להביא בחשבון את הטענה שהוא עסק כקבלן כוח אדם, נוכח הודאתו בחקירה שעבד עם הקיבוץ בקבלנות, דבר שאושר על ידי עד תביעה מר מילדר שמואל.

דין והכרעה

5. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין, התשל"ז-1997 יש לגזור את עונשו של הנאשם תוך מתן עדיפות לעקרון ההלימה. על פי עקרון זה העונש הראוי לנאשם נגזר ממידת אשמו ומחומרת מעשיו כאמור בסעיף 40(ב) לחוק העונשין.

6. קיימים שלושה שלבים במנגנון גזירת העונש לפי תיקון 113. האחד, אם מדובר באירוע אחד או בכמה אירועים. השני, קביעת מתחם הענישה בהתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה ובמידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות לביצוע העבירה. יצוין כי בשלב זה לא מובאות בחשבון נסיבותיו האישיות של הנאשם. השלישי, גזירת העונש המתאים לנאשם בתוך המתחם שנקבע.

השלב הראשון - האם מדובר באירוע אחד או במספר אירועים?

7. אין מחלוקת בין הצדדים שבמקרה זה מדובר **באירוע אחד** של העסקת שמונה עשר עובדים זרים ולא במספר אירועים.

השלב השני - קביעת מתחם הענישה

8. כאמור במסגרת מתחם הענישה יש ליתן משקל לחומרת העבירה של העסקת עובדים זרים שלא כדין וללא עריכת ביטוח רפואי והערך החברתי שנפגע כתוצאה מביצוע.

9. אשר לעבירה של העסקת עובדים זרים שלא כדין נקבע על ידי בית הדין הארצי^[1] כי "**מדובר בעבירה**

חמורה, במיוחד כאשר העסקת עובדים זרים ללא היתר הופכת להיות בעיה חברתית ומסרית. העסקת העובדים זרים, ללא היתר וללא הפיקוח של החוק ומשרד העבודה והרווחה המבטיח להם תנאי עבודה הוגנים, פוגעת גם בתנאי עבודתם של עובדים מקומיים רבים הצריכים להתחרות בשוק העבודה עם 'עבודה זולה', אנו מצווים מכוח עקרונות הדמוקרטיה של מדינת ישראל ושל מורשת ישראל להעניק יחס הוגן לזר. לפיכך אין להטיל קנס סימלי או נמוך על המעסיק פועלים זרים ללא היתר מבלי שקיימים נימוקים מיוחדים...".

10. אשר לעבירה של אי הסדרת ביטוח רפואי נקבע בעניין אפנגר כי "בקשר לעבירה זו ראוי לשוב ולהזכיר כי החובה לערוך ביטוח רפואי לעובד הזר הוספה, יחד עם חובות נוספות, במסגרת תיקון 3 לחוק. עיון בדברי ההסבר להצעת החוק מעלה כי ביסוד הוספתה של חובה זו וחובות נוספות עמדה העלייה במספרם של העובדים הזרים והמצב בו אוכלוסייה גדולה בעלת קשיים אובייקטיביים נוכח אי ידיעת השפה ואי הכרת המערכות בארץ, נותרת ללא גישה לשירותים רפואיים שהמדינה מספקת לאזרחיה. על רקע אלה נקבעה החובה של המעסיק לערוך לעובדו הזר ביטוח רפואי. יודגש כי הפרת חובה זו מהווה עבירה לפי חוק עובדים זרים שהעונש בגינה חמור מהעונש בגין העסקה ללא היתר"^[2].

11. כלומר, בקביעת מתחם הענישה יש להביא בחשבון את הצורך ההתרעתי, הפגיעה בעובדים הזרים בשל היעדר פיקוח על תנאי העסקתם, את הפגיעה במדיניות הכלכלית האוסרת על העסקת עובדים זרים ללא היתר תוך פגיעה עקיפה בהיקף האבטלה ובעובדים הישראליים, את החשש כי המניע לביצוע העבירה הוא במקרים רבים כלכלי ולכן יש צורך בעונש כלכלי אפקטיבי, את הרצון להבטיח קיום בכבוד, את העובדה שעבירות על חוק עובדים זרים נקבעו כעבירות מנהליות, כי הקנס המנהלי היה בסכום של ₪ 5,000 לכל עבירה וכי קנס זה הולם את חומרת העבירה ואמור להרתיע מביצועה וכן את סעיף 2(א1) לחוק הקובע כי במקרים שבהם נאשם ביקש להישפט נקודת המוצא צריכה להיות כפל הקנס המנהלי למעט מקרים מיוחדים^[3].

12. בהתחשב באמור ובמדיניות הענישה כפי שעולה מגזרי הדין שניתנו על ידי בתי הדין האזוריים ובית הדין הארצי ובהתחשב בעבודה שמדובר באירוע אחד, אני סבורה כימתחם העוש ההולם בגין העבירות של העסקה ללא היתר וללא ביטוח רפואי הוא בין כפל הקנס המינהלי ל-30% הקנס הפלילי המקסימלי, דהיינו בין סכום של ₪ 180,000 לסכום של ₪ 630,720.

השלב השלישי - עונשו של הנאשם הספציפי

13. כאמור המאשימה ביקשה כי יגזר על הנאשם קנס בשיעור כפל הקנס המנהלי לכל אחד מהעובדים, קרי - 180,000 ₪.

14. בבואי לגזור את דינו של הנאשם מצאתי לנכון לתת משקל לשיקולים הבאים:

14.1. מדובר באירוע אחד שמבסגרתו העסיק הנאשם שמונה עשר עובדים ללא היתר כדין וכי מדובר

בהעסקה שנעשה במסגרת משלח ידו של הנאשם, כך שקיים שיקול כלכלי של חיסכון בעלויות בעת העסקת העובדים הזרים.

14.2. העובדים הועסקו על ידי הנאשם תקופות קצרות של שנעות בין שבועיים לארבעה חודשים והם לא נפגעו מצורת ההעסקה, הוצאו להם תלושי שכר וזכויותיהם שולמו במלואם. מכאן, שלא הייתה פגיעה בזכויותיהם של העובדים בגין אופן העסקתם.

14.3. לנאשם אין עבר פלילי. כמו כן, הנאשם הודה בעבירות המיוחסות לו ואף הביע חרטה על ביצועו. מכאן, שהנאשם הפנים את חומרת העבירה ואת הערך החברתי שנפגע כתוצאה מהתנהגותו. כמו כן, הנאשם אינו מעסיק יותר עובדים ללא היתר בביצוע עבודות חקלאות ואף התחייב שלא לעשות כן בעתיד.

14.4. מצבו הכלכלי הקשה של הנאשם. הנאשם נשוי, יש לו ארבעה ילדים שאחת מהם סובלת מסיבוכים בכליות, רעייתו אינה עובדת והוא המפרנס היחיד. הנאשם היה מספר שנים בהליך של פשיטת רגל ולאחרונה קיבל הפטר מחובותיו.

14.5. בהרשעת הנאשם כשלעצמה יש אפקט הרתעתי, שכן היא תשפיע על עתידו התעסוקתי ועלולה לפגוע באפשרותו לקבל היתר להעסקת עובדים זרים בעתיד.

15. בנסיבות אלה, בהתחשב בנסיבותיו האישיות של הנאשם, לאחר שהתרשמתי שהוא חזר למוטב אני סבורה שתכלית הענישה תוגשם גם בקנס נמוך יותר מכפל הקנס המנהלי עבור כל אחד מהעובדים.

16. אשר על כן, הנאשם ישלם קנס בסכום של **₪ 135,000** בגין העסקת שמונה עשר עובדים ללא היתר כדין וללא הסדרת ביטוח רפואי עבורם בניגוד לסעיפים 2(א)(1), 2(א)(2) ו-2(ב)(2) לחוק.

הקנס ישולם ב-60 תשלומים שווים חודשיים ורצופים החל מיום 1.2.2022 ובכל 1 לחודש שלאחריו.

17. הנאשם התחייב בדיון מיום 14.12.2021 להימנע מביצוע עבירות דומות לפי חוק עובדים זרים לתקופה של שלוש שנים, שאם לא כן יוטל עליו קנס בגובה הקנס המקסימלי הקבוע בחוק לעבירות אלה.

18. בהתאם להסכמת הצדדים גזר הדין יישלח אליהם בדואר.

ניתן היום, י"א טבת תשפ"ב, 15 דצמבר 2021, בהעדר הצדדים.

[1] ע"פ (ארצי) 1001/01 מדינת ישראל נ' נפתלי ניסים, פד"ע ל"ח 145 (2002).

[2] ע"פ (ארצי) 21578-01-15 מדינת ישראל - אפנגר, (21.2.2017).

[3] ע"פ (ארצי) 74/09 מדינת ישראל - זיו אלון דור טכנולוגיות בע"מ, (לא פורסם, 10.5.2010)